

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º M. 168.

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 178

Reus, diumenge 4 d'Agost de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . . . 4'50 trimestre.
Estranger. . . 9'—

Número solt 5 cèntims

SUBSCRIPCIÓ PÚBLICA

de 6.000 BONOS AL PORTADOR

de la **Societat Productora de Forces Motrius**

convertibles en OBLIGACIONS DE 1.ª HIPOTECA des del primer any d'explotació, de 500 pessetes, al 6 per 100 d'interès anual pagador per cupons trimestrals, amortitzables en 20 anys, a la par, des del primer de Gener de 1921.

Preu d'emissió: 98 per 100, o siguin pessetes 490

AMB CUPÓ DE 30 DE SETEMBRE PRÓXIM

La Societat Productora de Forces Motrius es va constituir amb un capital de sis milions quatrecentes mil pessetes, de les quals en va subscriure a 2.750.000 la CAIXA D'ESTALVIS MUNICIPAL DE BILBAO, i el restant un grup de subscriptors de Barcelona. El Consell d'Administració està format pels Srs. D. Emili Riu, president, ex subsecretari d'Hisenda i ex diputat a Corts; D. Pere Corominas, advocat i ex diputat a Corts per Barcelona; D. Cristófol Massó, advocat; D. Daniel Riu, diputat a Corts; D. Lluís de Aranguren, propietari i del Comerç de Bilbao; D. Julià Marco Gardoqui, advocat, propietari i ex alcalde de Bilbao, i D. Antoni P. Sasia, director de la Caixa d'Estalvis Municipal de Bilbao.

La Societat Productora té el domini social a Bilbao i una Delegació a Barcelona, Passeig de Gràcia, n.º 114.

La Societat Productora de Forces Motrius està construint un salt d'aigua a La Pobla de Segur, província de Lleida, d'una potència de 20.000 cavalls, amb 60 milions de quilowats de producció anual.

La Societat Productora de Forces Motrius emet aquests Bonos per atendre a la terminació de les seves instal·lacions, i constitueix per als mateixos una garantia, el tenir, per un costat, contractades a alt preu les obres i la maquinària, i, per altre, assegurat un excel·lent rendiment com a conseqüència de les relacions comercials establertes amb la *Energia Elèctrica de Catalunya*, amb qual rendiment, que arribarà a un milió quatrecentes mil pessetes anuals, tindrà la Productora recursos fixos anuals garantitzats, que permetran atendre ampliament els serveis d'amortització i pagament d'interessos, quedant-li encara a la Productora disponibles per a la venda uns 20 milions de quilowats.

Els Bonos de construcció que s'emeten estan garantitzats amb tot l'actiu social, i gaudeixen a més de la garantia especial d'ésser convertibles en obligacions de primera hipoteca que la Societat Productora de Forces Motrius emetrà des del primer any d'explotació de la Central de La Pobla de Segur.

LA SUSCRIPCIÓ PÚBLICA tindrà lloc el dia 7 del corrent, tancant-se a les sis de la tarda, al tipus de 98 per 100, o siguin 490 pessetes per títol, pagaderes en la següent forma:

50 pessetes per títol en subscriure's, i

440 pessetes el dia 16 del mateix mes, contra remesa de les carpetes provisionals.

Fins el dia 5 del corrent S'ADMETEN SUBSCRIPCIONS A TITOL IRREDUCTIBLE—a base del pagament de l'import íntegre de cada Bono—fins la suma màxima de 3.000 Bonos, reduint els així subscrits el total dels 6.000, objecte de la subscripció pública.

Se sol·licitarà la inclusió d'aquests Bonos al «Boletín Oficial» de la Borsa de Barcelona.

Si en la subscripció pública fos demanada major quantitat de Bonos que els que s'ofereixen, es procedirà a prorratig, deixant-se d'adjudicar les fraccions inferiors a mig títol.

S'ADMETEN SUBSCRIPCIONS

A TARRAGONA

A BARCELONA

A GIRONA

BANC DE VALLS

FÁBREGAS I RECASENS

VIUDA D'ANTONI MATEU

A LLEIDA

Banquers

i C. MARTINEZ MASSA

FILLS DE PAU VILALTA

Rambla dels Estudis, 4

Barcelona i d'agost de 1918.

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

Ens encarreguem de tota classe d'ordres de Borsa per a totes les places d'Espanya.

Paguem els cupons Deuda Amortitzable, 5 per 100, venciment 15 Agost.

Comprem i venem paper estranger a entregar a la comoditat del client, dintre d'un plaç màxim de tres mesos sense interessos.

AGENCIES A FALSET I MORA D'EBRE

El salt d'aigua de la Pobla de Segur

Per tenir relació amb la emissió de 6.000 Bonos de la Societat Productora de Forces Motrius que patrocina la Firma de nostres distingits i corals amics Srs. Fàbregas i Recasens reproduïm del confrare barceloní «La Veu de Catalunya» un article en el que's posa de manifest l'importància del negoci a desenrotllar per dita empresa. Diu així:

Amb motiu d'haver se acabat el canal de 6 quilòmetres que ha de portar les aigües des de la presa fins a la part alta de la tuberia, es parla molt del salt d'aigua de la Pobla de Segur que està construint la Societat Productora de Forces Motrius.

El canal passa per diverses foradades, una d'elles de 400 metres i es considera una obra tècnica de primer ordre, per tal que, un cop llestes les obres de revestiment que manquen, haurà pogut realitzar-se seguint exactament els estudis fets pels enginyers suïssos Mrs. Isler i Hitz.

El contractista de les obres don Josep Durán i Ventosa ha dut els treballs amb gran energia i serietat. La casa de màquines està ja a l'alçada d'un primer pis i les obres de la presa avancen ràpidament. Tant és així, que l'obra total estarà llesta a fi d'any quan el contracte

preveia una duració de prop d'un any més. Una part de la tuberia està ja en el seu lloc, la casa suïssa que construeix les tuberies ja les té acabades i per l'octubre es compta amb els alternadors.

Fet i fet cap al mes de març vinent les turbines començaràn a rodar, i per les línies de l'Energia Elèctrica de Catalunya seràn transportats al mercat de Barcelona de 50 a 60 milions de quilowats-hora cada any.

Aquesta no és tota la força que produirà el salt. Per a tenir-ne una idea, cal imaginar-se que és tota l'aigua del riu Flamisell la que serà llançada per tuberia damunt de les turbines des d'una alçaria de 280 metres. Solament ha de reservar-se per a regadiu una ínfima part de la corrent, aigües avall de Senterada.

Quedaràn, doncs, de més a més, prop de 20 milions de quilowats hora anyals en hores de nit, ja que l'Energia Elèctrica de Catalunya no utilitzarà la força més que 15 hores cada dia. Si es té present que un quilovat hora representa el consum de més d'un quilo de carbó de pedra es veurà que el salt construït per la Productora de Forces Motrius representarà per a l'economia catalana una provisió permanent de 100.000 tonelles de carbó cada any.

Tots els capitals empleats en la empresa són espanyols, i en la seva major part catalans. Fora de les

turbines i els alternadors construïts per les millors cases de Suïssa, tots els demés materials són del país, conjuminats per empreses del país.

Financierament pot considerar-se com una de les obres hidràuliques construïdes amb millors condicions. La Societat no té fins avui cap obligació. El seu capital, de 6.400.000 pessetes, està representat totalment per accions. Amb els tres milions de pessetes en Bonos de Construcció que està a punt d'emetre es posarà l'obra en marxa i, per un si de cas, es queda en cartera un milió de pessetes com a reserva per a despeses imprevistes.

La combinació amb l'Energia Elèctrica de Catalunya ha estat calculada per aquesta que donarà a la Productora 1.400.000 pessetes en anys de sequedat. Com que la nova Societat no ha de comprar ni vendre i sols haurà de conservar el canal, la presa i la fàbrica, amb el que produiràn els quilovats de nit, pagarà totes les seves despeses sobradament. Els Bonos de Construcció, amortitzables en 20 anys, costaràn 352 mil pessetes cada anys, i així restarà net un milió de pessetes per a pagar bons beneficis al capital de 6.400.000 pessetes.

No és conegut cap altre negoci hidràulic a Espanya, de la importància del que està muntant la Productora de Forces Motrius, que hagi costat d'instal·lació 500 pessetes per cavall permanent. N'hi ha que han exigit despeses per més de dues mil pessetes per cavall.

Totes les obres i màquines de la Productora han estat contractades a preu-fet, sense que s'hagi produït fins ara cap cas de rescisió. Per altra banda la Societat té assegurat el consum de l'energia a un preu remunerador. Així han pogut eliminar-se fins el darrer límit possible les contingències desfavorables.

Catalunya comptarà aviat amb una nova capacitat permanent per a la seva indústria. Com que, en definitiva, les forces hidràuliques d'una

nació venen a conjuminar-se en una resultancia global, l'enorme economia del salt de la Poble ve a repercutir benèficament damunt de tot el sistema hidràulic català.

Si encara dura un any la guerra i el preu de 300 pessetes la tonelada de carbó de pedra no baixa, el salt de la Poble representarà per a l'industria catalana una economia de 30 milions de pessetes. De fet Catalunya s'haurà cobrat tres vegades en un sol any tot el capital de construcció. I si en definitiva fins passada la guerra el preu del carbó no baixa de 50 pessetes la tonelada, el nostre país s'estalviarà cada any una despesa de 5 milions de pessetes.

Com fou expulsat de l'exèrcit el coronel Márquez

«El Sol» publica una extensa i interessant informació del seu corresponsal a Barcelona en la que s'explica l'alcanç de la visita que fa uns dies feu l'ex coronel Márquez al ministre de Foment, en la que ocorregué un incident que fou molt comentat.

Segons dita informació l'ex coronel Márquez anava a veure al senyor Cambó per a entregar-li un document que's traduiria en sa rehabilitació. En l'avant-sala se trobà amb un altre coronel, el senyor Alvarez Ardamús, qui havia sigut jutge en el tribunal d'honor que'l separà de l'exèrcit. El senyor Márquez se negà a passar, i es retirà pronunciant frases que s'han interpretat de diverses maneres.

Afegeix «El Sol» que el senyor Márquez ha redactat un document en que consta lo ocorregut en el tribunal d'honor que jutjà a dit senyor; document que ha sigut enviat al seu advocat don Melquiades Alvarez; i al senyor Maura.

Heu's-aquí, en resum, lo que diu el document:

El dia 17 el senyor Márquez rebé

una carta de don Joan Génova, demanant-li lloc, dia i hora per a parlar; el senyor Márquez el cità per al 18 a casa seva.

L'entrevista se verificà i el coronel senyor Génova començà demanant perdó al senyor Márquez per lo que's feu en el tribunal d'honor, calificant-lo d'una verdadera infamia, i es confessà coaccionat pels coronels senyor Aguirre i Molina, el primer dels quals obeïa a pressions dels elements que es trobaven a Madrid.

A instancies del senyor Márquez, que no trobava prou satisfactories per al seu honor aquelles manifestacions a soles, se cridà a una tercera persona per a que les escoltés, a l'auditor de divisió don Pau del Río.

Davant d'ell ratificà ses manifestacions el senyor Génova, que es mostrà disposat a fer quant d'ell dependís i en la forma que s'estimés més convenient, per a la completa rehabilitació del senyor Márquez, encarregant al senyor Del Río que busqués una fórmula.

El senyor Del Río demanà 24 hores de plaç. Transcorregudes, el senyor Del Río digué que trobava tan greus les conseqüències jurídiques de lo dit pel coronel senyor Génova, que preferia deixar a la conciencia d'aquest la millor solució de l'assumpte.

Termina la minuta de l'ex coronel Márquez amb la relació de noves entrevistes entre les mateixes persones, a fi de trobar una manera d'arribar a la rehabilitació sense produir algunes perturbacions massa extenses i profundes.

Afegeix «El Sol» que don Benet Márquez posseeix copies firmades d'aqueixos documents, i testimonis d'honor disposats a sostenir-los.

Al senyor Génova s'ha pretingut formar-li tribunal d'honor; no obstant, se desistí, apreciant que seria quelcom monstruós que dictessin el fallo els mateixos als qui l'acusat havia titllat de prevaricadors.

Acaba dient «El Sol» que don Benet Márquez ha entregat al capità general de Catalunya, segons se assegura, una memoria en que consten els fets mencionats i altres.

LA GUERRA

Els francesos han realitzat nous progressos al Nord del Marne i han entrat a Soissons i a Ville-en-Tardanois.

En el sector anglés lluites de patrulles i artilleria.

—En el front italià lluites moderades en el conjunt del front.

—A l'Albania les avançades italianes han sigut retirades en alguns punts prop de la línia de resistència.

Notes polítiques

Les declaracions de D. Amós Salvador

«El Socialista» recull les manifestacions del senyor Salvador que ahir publicavem i s'expressa en aquests termes:

«A nosotros, en cambio, parecemos difícilísimo que esa efusión de humanitarismo que nos demuestra don Amós, pueda impregnar al partido más avanzado de la monarquía, a un partido que se formase, de ninguna manera al antiguo partido liberal, y aunque ello fuese, nunca podría dar tanto como los representantes de la clase trabajadora estarían obligados a reclamar. Por eso es imposible anular aquella diferencia entre lo que unos den y lo que otros pidan, de manera que pudieran todos dar y pedir unidos en el gobierno como el ex ministro liberal sueña.»

Més denúncies

Per suposades injurietes a l'autoritat judicial han sigut denunciats els diaris barcelonins «El Progreso» i «Solidaridad Obrera».

Homenatge

L'Associació Cultural catalanista de Lleida, retrà homenatge a la memòria del primer president de la Mancomunitat de Catalunya, don Enric Prat de la Riba, el dia 7 del corrent.

Celebrarà una vetllada en la que don Romà Sol, disertarà sobre «N'Enric Prat de la Riba, en la intimitat»; els orqueons «La Lleida Nova» i «La Violeta» executaràn «Lo cant de la senyera», i per últim es col·locarà el retrat del plorat patrici a la galeria d'homes il·lustres de Catalunya, de la dita Associació Cultural catalanista.

De col·laboració**Espanya, bello país...**

A voltes el cor se m'entristeix, i el pensament se m'escampa vers els camps de l'ideal, deixant les baixeses de que és plé el nostre món. Més passen uns moments i altra volta em trobo entre mig del comú del món.

Espanya és un país on la tranquil·litat és eterna; cada any ens visita l'estel sense qua de la rifa de Nadal, que deix el premi gros en mans d'un espanyol... o d'un estranger. Hi ha també en moltes ciutats uns cercles on la gent s'hi apilota per a contemplar la salut i gràcia dels *diestros*, la *fiesta nacional*, les curses de braus acompanyades de un seguit de *olés* i *bravos* que, segons deia un especialista en la matèria, son els mellors excitants contra del mal humor i l'ensopiment; i per a comble de felicitats cada any deixen la tranquil·litat de la terra uns 300.000 infants, per no pendre's la molestia de fer-ho més tard a causa de massa pá o massa alegria.

El món evoluciona i Espanya també, pero ho fa com rellotge que s'atraça, perduda ja la uniformitat de sos moviments en relació amb la força que en sí tanca l'enrotllat mecànic.

Una prova del que hem avençat se veu clarament en la branca política; en el regnat de Felip IV, en Gaspar Guzmán i Pimentel, de trista recordança per Catalunya, ja aconsellava al rei: «No se contente V. M. con ser rey de Portugal, de Aragón, de Valencia, Conde de Barcelona, sino que trabaje y piense con consejo maduro y secreto, por reducir estos reinos de que se compone España al estilo y leyes de Castilla, sin ninguna diferencia».

Fa d'aixó uns 280 anys, i encara, ara fa pocs dies, un *padre de la patria*, d'aquestos que, per dissort, abunden tant en nostra terra, en plé Congrés espanyol i sense que ningú protestés, deia: «En cuanto a la aceptación de los dialectos en los trámites judiciales, el Gobierno tiene la aspiración legítima y patriótica de llevar el castellano a los últimos ámbitos del suelo nacional.»

Com se veu, aquestes paraules diuen moltes coses i en volen dir més encara.

Ja veurem quina ens en preparen,
R. SANROMÁ i PIÑOL.

SECCIO OFICIAL**Comissió d'avenç Catastral****EDICTE**

Com continuació de l'edicta publicat en 6 de Juliol pròxim passat, se posa en coneixement dels propietaris quines finques es troben enclavades en els carrers de Boule, Passeig de les Palmeres, Passeig de Sant Joan, Camí de Riudoms, Travessia de San Serapi, Baixa de S. Josep, Travessia de Riudoms, Gornals, San Gaietà, San Lluís, Alta del Carme, San Josep i San Carles, Aguila, Sardá, Travesia de Sardá, Llovera, carreró de Misericordia, Carreró de Nolla, San Vicens Alegre, Doctor Robert, Arraval de Santa Agna, Camí de la Selva, carrer de l'Estació, Vidal, Roig, San-

ta Magdalena, Morlius i Plaça Morlius, que's procedirà pel personal afecte a aquesta Comissió a la visita i comprovació de les abans dites finques.

Lo que es posa en coneixement dels interessats per a que donguin les facilitats necessaries per al millor desempeny del comés que ha sigut encomanat a aquesta Comissió Comprovadora.

Reus 1 d'Agost de 1918.—L'Arquitecte Qüest, Josep M.ª Busquets.

Institut general i tècnic de Reus**ANUNCI**

Curs de 1918 a 1919.—Ensenyança no oficial no col·legiada

Amb arreglo a lo previngut en les disposicions vigents, els alumnes que desitgin donar validesa acadèmica a les assignatures cursades per dita ensenyança hauràn de matricular-se en el mes d'agost pròxim. An aquest efecte presentarán la sol·licitut al senyor Director en imprés que se'ls facilitarà a Secretaria, acompanyada de la cédula personal els que per la seva edat estessin obligats a aixó, certificat de vacunació i els drets següents:

Per cada assignatura.—Paper de pagos a l'Estat, 12 ptes.; Metàlic per drets d'expedient, 2'50 ptes.; ademés tants timbres mòbils de 10 céntims com assignatures compregui la inscripció més un.

Si alguna de les assignatures fos la de Gimnás, Dibuix o Caligrafia aleshores abonarán 11 pessetes en paper de pagos, 3'50 ptes. en metàlic i lo demás que queda citat.

Les matrícules d'honor, se sol·licitarà la seva aplicació en el mateix plaç.

INGRÉS.—Els que desitgin examinar-se d'ingrés en el mes de setembre, verificarán la matrícula igualment en el pròxim mes d'agost, dirigint la sol·licitut al senyor Director en imprés que se'ls facilitarà a Secretaria; havent d'acompanyar a la mateixa, partida de naixement del Registre civil, certificat de trobar-se vacunat i la cédula personal els que per l'edat estiguin

obligats a exhibir la i a més cinc pessetes en paper de pagos a l'Estat, 2'50 en metàl·lic i un timbre mòbil de 10 cèntims.

Hora de despatx: de 10 a 11.

D'ordre del senyor Director.

Reus 16 Juliol de 1918.—El Secretari acctal., Ernest Portuondo.

Informació

Han sigut remeses a aquesta Alcaldia per a ser fixades en la taula d'anuncis les relacions dels carrers de Sant Casimir, Amargura, Joan Martell, i Sant Pau i Sant Blas, a fi d'enterar als propietaris de les finques situades a dits carrers dels resultats obtinguts en la comprobació catastral de les mateixes.

Continuant la serie d'aconteixements cinematogràfics, l'empresa del Teatre Fortuny ha confeccionat el programa que's projectarà en les sessions d'avui, amb les pel·lícules «My Little Baby», deliciosa comedia anglesa portada a la pantalla per la casa Cæsar film i interpretada per la genial Bertini; «La venda en los ojos», «Revista Pathé» i «Chofer y violinista».

Diuen de Montblanch que s'ha suïcidat a la presó on estava reclòs el veí de Vimbodí Antoni Pascual, que matà al seu pare el 28 de juliol últim, pegant-li deu punyalades, de quin fet donarem compte oportunament.

DEPENDENT D'ESCRITORI
S'ofereix per a tot el dia o per hores. Informes en aquesta impremta.

En una propietat de Tivisa, pertanyent a don Antoni Martí, han sigut tallats varis arbres, ignorant-se els autors del fet.

CHAMPAN LUMEN
EL MEJOR DE PRODUCCIÓN NACIONAL
GRANDES EXITOS
MARCA DE BODEGAS BILBAINAS
VINOS FINOS DE RIOJA .....
COÑAC "FARO"

En el Teatre Circo, aquesta nit, a dos quarts de deu, s'hi celebrarà una extraordinaria sessió de cine, en la qual es projectarà un escullit programa.

En un pou del terme d'Espoy, en el lloc on devia entrevistar-se amb Esteve Borrull, amb qui mantenia relacions amoroses, ha sigut trobat el cadavre de la jove Gertrudis Fabregat, que desaparegué de son domicili de Gandesa el dia 6 de maig últim.

S'han vist en l'Audiencia tres causes per furt, procedents dels jutjats de Reus i Falset.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat

Arraval Sta. Agna, núm. 57

Valors - Cupons - Camvis - Giros

Pago de tots els cupons venciment Agost corrent.

Compra-venta de valors.

Camvi de monedes i bitllets estrangers.

L'empresa de la Sala Reus anuncia per avui grans sessions de cine i varietats.

En pel·lícules s'exhibirà, entre altres de bon gust, els 7 i 8 episodis de la sensacional i complicada cinta «El Correo de Washington».

La part artística la compona la atracció «Les Casanovas», celebrats duetistes.

La Federació Nacional de Boters ha rebut el següent telegrama:

«Comisaría general de Abastecimientos. Madrid. Señor Marcos Guinjoán, secretario de la comisión

pericial.—Dentro de pocos días saldrá la disposición en la «Gaceta» concediendo ampliación en los términos ofrecidos, respecto a poderse embarcar aceite sobrante de la pasada cosecha en envases de madera.»

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LEGIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

Per a avui anuncia l'empresa del Kursaal la projecció del tercer i quart episodis de la colosal pel·lícula «El fantasma gris» interpretada pel célebre i popular atleta Eddie Polo.

Ademés se projectarà la revista Gaumont i altres.

Durant l'última setmana la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha ingressat per impositons la quantitat de 1.022.086 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi, plaços mensuals de pensió i capitals diferits reservats, 668.889 pessetes, havent obert 396 llibretes noves. De les impositons corresponen 569.044 pessetes a l'Oficina Central de Barcelona i 453.042 pessetes a les Sucursals.

Actualment està de torn el vocal del Consell Directiu don Jaume Serra i Jané.

Gel SANO (Joaquima)

és el més recomanat per sa puresa. DIPOSIT Plaça de Catalunya, número 7.—Reus.

En la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, durant la pròxima setmana se trobarà de torn el vocal de sa Junta de Patronat, don Joan Vilanova.

Per indisposició de la primera actriu senyora Mestres de Benet, s'ha tingut de canviar l'obra de la funció que se celebrarà aquesta nit en el teatre d'estiu de la societat recreativa «La Palma».

Se representarà el drama de Sardou «La Tosca», en lloc de «Magda» com s'havia anunciat, quina protagonista anirà a càrrec de la notable actriu senyora Morera.

La vetllada acabarà amb l'acostumat ball reunió.

Senyors estiuers de Salou:

En llur obsequi i comoditat s'ha obert en aquelles platges la sucursal de **EL GUAYAQUIL**, de Tomás Hortonedá.

Comestibles, ultramarins, embutits i similars.

Assortit complet i preus limitats

Les farmàcies que avui, pel torn establert, estaràn obertes, són les següents:

Serra, arraval de Santa Agna, 80.

Benet, arraval de Santa Agna, 14.

Soler, carrer de Llovera, 26.

A l'Alcaldia s'han rebut els resguards de crèdits d'Ultramar, pertanyents a Josep Martí Rebull i Jaume Ferrer Capdevila, soldats que foren del regiment de cavalleria de la Reina i quin actual parader s'ignora.

Ahir havien de percebre els habilitats dels mestres les consignacions per al pago de sos habers corresponents a juliol.

D'ACÍ D'ALLÀ

Diletantisme filosófic

Henri Bergson, el de l'«Evolució Créatrice», és el filòsof favoregut per l'atenció femenina. Sabut és que els seus cursos al «Collège de France» a París eren oïts

per una concorrencia de dames distingides en sa major part.

Pero la prova de l'atractivitat de la paraula d'aquest filòsof l'ha donada, recontant una anècdota, el seu company d'Academia M. René Doumic al contestar-li amb un notable discurs, al que llegí el primer a l'ésser admés com a substitut del difunt M. Emile Ollivier.

El cas és que de tant i tant llegir les aristocràtiques lliçons de Bergson, dues «Miss» nordamericanes diletants i atrevides, decidiren anar a París pel mes d'agost, i com fos que se els digué que no es donaven lliçons durant el temps canicular, demanaren, després de reflexionar, que se els hi mostrés la sala on s'explicava Bergson. D'aquesta faisó aprofitaren el viatge, segons elles.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

Teatre Circo

Grans sessions de cine per a avui.

A dos quarts de deu.

PREUS (timbre comprés)
Palcos sense entrades 2 ptes.—Butaques platea 0'60.—Id. Circulars i primer pis 0'40.—Entrada a palco 0'60.—Entrada general 0'25.
Anul·lades les invitacions anteriors.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.

—Exit del duet «Les Casanovas».

Preus i hores de costum.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui.

Preus i hores de costum.

SECCIO COMERCIAL

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 dl. . . . .operacions diner
Idem reque . . . . .»
Paris idem. . . . .»

Berlín ídem . . . . .»
Marsella vista. . . . .»
Hamburg vista. . . . .»

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Operacions
440	Gas Reusense.	250
525	Industrial Harinera	400
655	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500
500	Obligacions Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tranvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense	500
2600	Institut P. Mata	2500
560	Institut P. Mata.	500
150	Empresa Hidrofórica	125
525	Obligacions Manicomio Reusense.	500
725	Carburos de Teruel.	500
205	Pantán de Riudecanyes.	50

Companyia Reusense de Tramvies

Servei de trens que regeix des del 14 de Juliol de 1918

Sortides de Reus (Arrabal Robuster)	Sortides de Salou
Tren 24 a les 6'50	Tren 23 a les 7'40
" 26 " 8'25	" 25 " 9'20
" 2 " 10'25	" 11 " 11'20
" 12 " 15'15	" 1 " 16'10
" 36 " 17'05	" 35 " 18'40
" 38 " 19'20	" 37 " 20'05

Extraordinaris en els dies festius

" 22 " 5'30	" 21 " 6'10
" 25 " 11'15	" 27 " 12'10
" 32 " 16'05	" 43 " 20'30

PREUS: Bitllet ordinari 0'75 ptes. =
Bitllet d'anada i tornada 1'05 »
Id. per a nois de 3 a 7 anys 0'60 »

Tarifa especial núm. 4, de bitllets d'anada i tornada a 0'60 ptes.

S'expedeixen aquests bitllets per als trens que surten de Reus fins a les 6'50, i son vàlids per al retorn fins al que surt de Salou a les 16'10. Els dies festius se n'expedirán fins al tren de les 11'15, servirán per al retorn fins al de les 18'40

Linia de Valencia

Surten de Salou per a Valencia 6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).
Arriben a Salou de Valencia 4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

IMP. SANJUAN - REUS

Gran Hotel - Restaurant

de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i teléfon

PATHEFONO

Màquina parlant la més econòmica. El diafragma PATHÉ canta sense agulla. Grandiós assortit en discs dobles.

Magatzems Gisbert

Plaça Constitució, 1 Reus
A (llocstat de la casa Bofill)

La Hidràulica Reusense de EMILI AULES

Extens assortit en Mosàics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms Reus

Fábregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

Els cafès GIL

SON: Els de més fortalesa.
Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

DISPONIBLE

Manufactura General de Goma i Amianto

BLASI, SAGUÉ i PALLÀS

Despatx: Passeig de Sant Joan, 4.-Barcelona
Fàbrica: Roger de Flor, 170 a 176.-Barcelona

Articles per a la Indústria, Maquinaria, Busear, Viticultura, Electricitat, Ortopèdia, Cirurgia, Jugueteria, Sport, etc., etc.—Fabricació de Càules de Eboïnta, amb patent per 20 anys.—Especialitat en el recobert de goma i eboïnta de cilindres de ferro per a totes les indústries.—Execució de peces de goma segons dibuix o model.—Borses o bufetes de goma per al gel.

Representant a Reus: Agustí Esteve, Major, 16

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afec- cions tranzitòries constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, L'AS- MA, etc., són ben sovint el resul- tat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèp- tics i espectorants que tenen la fa- cultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies res- piratòries són el millor que pot re- comenar-se en la seguretat d'obte- nir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pul- mons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOI- DES SERRA sobre fons blau i tin- dreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable re- mei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal- de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deli- ciosa de gust.

Es venen en capses de 12 pa- quets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empo- brit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon hu- mor.

Es indispensables per a totes a- quelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. - **REUS**
- Agna, n.º 80 -

sense aquesta marca

aparelli **NO** és un Gramòfon
= CATALEGS GRATIS =

Companyia del Gramòfon - S. A. ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - **REUS**
- Despatx: 24, pral. -

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxa i Despertadors des de 2'90 p.

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS

Güell i Mercader, (Hos-
talets), 22.
Teléfon 359
Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERÍA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'uti- litza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

Non Plus Ultra

Trajos a preus inverossímils

LA CASA MILLOR ASSORTIDA
EN TRAJOS PER A NENS

Portal de Jesús, 1

REUS

Taller de Cerralleria d'obres JOAN ADSERÁ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots siste- mes, de la Casa J. Mas Bagà, de Bar- celona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer Galló, 4

REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LIANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37

REUS

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3.ª

REUS

V E N D A

Per retirar-se el seu duenyó es ven el CENTRE DE SUSCRIPCIONS instal·lat a l'arraval baix de Jesús, 6. mPerinforens dirigir-se a Josep Sans.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús,

REUS